

Regionernas nationella samordning och planering

inför och under höjd beredskap och krig

Vad det handlar om

- För att klara svåra påfrestningar och - ytterst - ett väpnat angrepp mot Sverige krävs en **fungerande hälso- och sjukvård**.
- Genom att **samordna och planera** hälso- och sjukvården tillsammans, säkerställer vi den nationella förmågan.
- Regionens **övriga verksamheter** är centrala för att skapa förutsättningar för hälso- och sjukvården inför och under höjd beredskap och krig.

Bakgrund

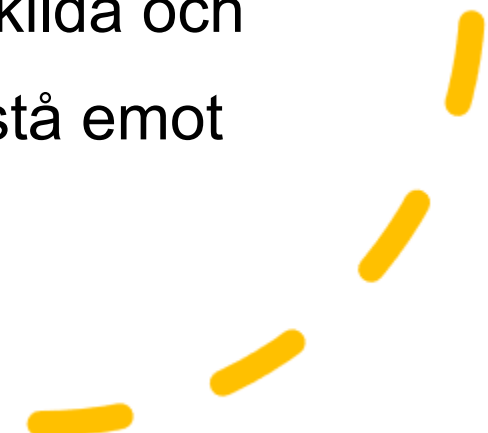

Osäkert omvärldsläge
NATO-medlemskap

Sverige bygger upp totalförsvaret

- Att försvara Sverige kräver
    - samordnad nationell förmåga
    - förmåga att samverka med NATO.
  - NATO:s medlemsländer ska
    - kunna klara sig själva och även hjälpa andra militärt och civilt
    - bevara och utveckla den enskilda och gemensamma förmågan att stå emot väpnat angrepp.
-

Fråge- ställningar

- Vad innebär det att bygga ett totalförsvar med de förutsättningar vi har?
- Vad innebär NATO-medlemskapet?
- Har vi förmågan?
- Har vi strukturerna?
- Har vi arbetssätten?

Regiondirektörernas arbetsgrupp för civilt försvar har arbetat med frågorna och tagit fram ett förslag som beretts av regiondirektörsnätverket.

Vid de tre senaste regionledningsseminarierna har avstämningar skett med RSO och ledande oppositionspolitiker i regionerna.

Nuläge

2023

april

Beskriva regionernas ansvar för hälso- och sjukvård / transporter vid höjd beredskap och krig.

Behov att bygga struktur som kan möta den nationella nivån med såväl sektorsansvariga myndigheter som civilområden.

okt

Förslag till regiongemensam struktur som möter behoven.

Försvarsmakten och Socialstyrelsen positiva till inriktningen.

2024

maj

Underlag som möjliggör lika beslut i alla regionstyrelser om att samordna och planera inför och under höjd beredskap och krig

2025

Regionansvar

... vid höjd beredskap och krig

Grundläggande beredskaps- struktur

Ansvarsprincipen

Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation.

Likhetsprincipen

Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden – så långt det är möjligt.

Närhetsprincipen

En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Först om de lokala resurserna inte räcker till blir det aktuellt med statliga instanser.

Samma ansvar i fred, kris och krig

- Hälsa- och sjukvård
- Kollektivtrafik (transporter)
- Kultur
- Stärka regionens tillväxt och utveckling

Ingen annan myndighet övertar ansvaret för att bedriva hälso- och sjukvård och kollektivtrafik

Helt andra förutsättningar

- Sjukvård
  - Transporter
  - Försörjning/logistik
  - Planera, samverka, samordna tillsammans
    - 21 regioner
    - Nationellt och med allierade
    - Stödja Försvarmakten
- } nationell resurs

Analys

Förutsättningar och insikter

Komplexitet

- Flera parter med olika ansvar, bland andra:
  - Försvarmakten
  - Socialstyrelsen (sektorsansvarig för hälsa, vård, omsorg)
  - Trafikverket (sektorsansvarig för transporter)
  - 21 länsstyrelser
  - Civilområden (6 stycken)
  - 21 självständiga regioner
  - Kommunerna
  - SKR
- Regionernas verksamhet spänner tvärs över statliga myndigheters beredskapssektorer
- Det krävs omfattande samarbete mellan aktörer på olika nivåer

Insikter

- Stora variationer i regionernas sätt att bedriva beredskapsfrågor
- Det saknas strukturer för totalförsvarsplanering mellan regionerna

- Fragmenterad planering
- Svårt att överblicka regionernas nationella förmåga

Förslag

- Inför och under höjd beredskap och krig behöver regionerna utforma sjukvårdens strategiska och operativa planering tillsammans med andra aktörer.
- Utveckla samverkan och samarbete mellan regionerna:
  - Säkerställa regionernas del i totalförsvaret.
  - Stödja statlig planering.
  - Omhänderta NATO:s krav
  - Samverka med kommunerna

Förslag

- Inrätta gemensam funktion för att samordna och planera regionernas verksamhet inför och under höjd beredskap och krig:
  - nationell samordning planering och ledning (NSPL)
  - omhänderta komplexiteten
  - omhänderta regionernas självstyre och specifika regionala förhållanden
  - säkerställa gemensam nationell förmåga

NSPL

Nationell samordning,
planering och ledning

Varför?

- Regionerna behöver samordna och organisera sig för att kunna:
  - hålla samman planeringen
  - ge och ta emot stöd sinsemellan
- 21 aktörer under ett paraply = en gemensam samverkansyta
- NSPL skapar struktur, systematik, effektivitet, flexibilitet, tydlighet och snabbhet

Uppdrag

- Samordna och genomföra gemensam planering av sjukvård vid höjd beredskap och krig. Exempel:
  - IVA-kapacitet
  - transporter
  - vårdplatser
  - planerad vård
- Medverka vid extern dialog och vara kontaktyta för myndigheter på nationell nivå, kommuner med flera

Organisation och arbetsformer

För att komma igång: Projekt

- Projektgrupp
    - Representanter från regionerna Blekinge, Norrbotten, Stockholm, Uppsala, Västra Götaland och Östergötland
  - Bedrivs i tre linjer
    - Kansliets organisation och arbetsformer
    - Vad ska samordnas och hur?
    - Säkerhetsskydd (signalskydd och säkra kommunikationer)
-

Efter beslut: Kansli

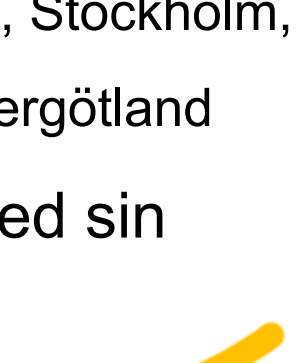
- Kansli i Region Uppsala
  - Bemannas av regionerna
  - Nära samverkan med SKR, Försvarsmakten och berörda myndigheter
-

Styrning och ledning

RSO-nätverket

- Avstämningsforum för styrgruppen
  - Politiska beslut i respektive region
-

Regiondirektörsnätverket

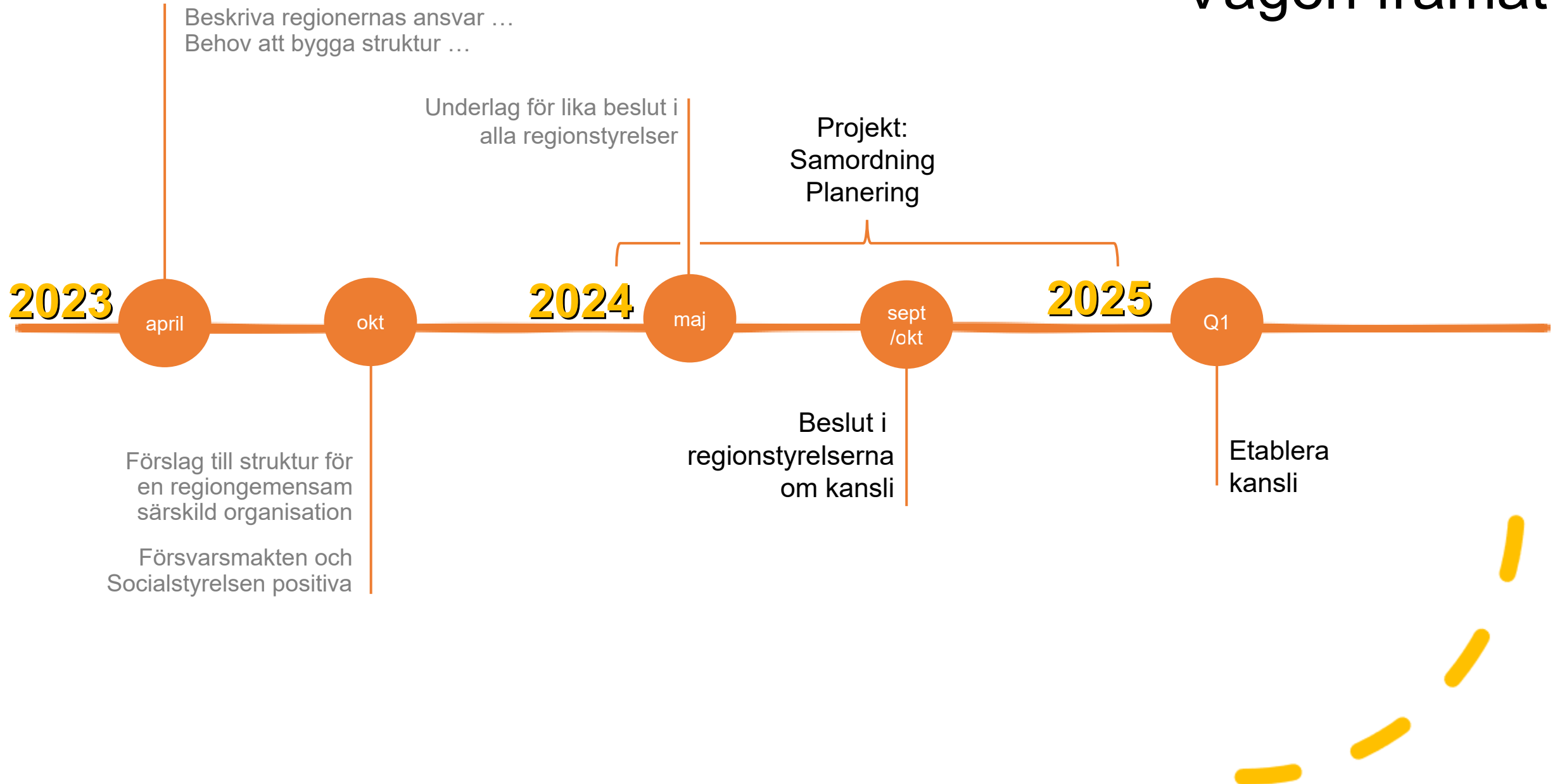
- Styrgrupp är regiondirektörernas arbetsgrupp för civilt försvar:
    - Regionerna i Blekinge, Norrbotten, Stockholm, Uppsala, Västra Götaland och Östergötland
  - Varje regiondirektör för dialog med sin regionstyrelse.
-

Kansliet i praktiken

(utifrån vad vi vet i dag)

- Finansieras gemensamt av regionerna enligt SKR:s fördelningsnyckel.
- I första hand nyttjas statsbidrag.
- Kostnader för medverkan i arbetsgrupper belastar respektive region.

Vägen framåt

Sammanfattning

Samman- fattning

- Regionerna äger sin samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
  - Regionstyrelsens ansvar/regiondirektörerna ansvariga tjänstepersoner
- Aktörsgemensam, strategisk samordning och planering av sjukvården.
- Som första steg föreslås ett kansli för **Nationell Samordning, Planering och Ledning (NSPL)**.

Samman- fattning

Kansliet

- Ansvarar för regionernas nationella samordning och planering tillsammans med berörda myndigheter inför och under höjd beredskap och krig.
- Understödjer regionernas ledning
- Kansliet etableras efter beslut i regionstyrelserna

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen beslutar att region "X" ska delta i det regiongemensamma arbetet Nationell samordning, planering och ledning (NSPL) vad avser uppgifterna samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
2. Regiondirektören ska löpande hålla regionstyrelsen informerad.

Ledningen ligger kvar i respektive regionstyrelse, men regionen deltar i gemensam nationell samordning och planering.